

Aan Provinciale Staten

Datum : 22 april 2008
Uw kenmerk : 2008WMC59
Ons kenmerk : 2008INT220613
Contactpersoon : mw. mr. M.C.A.
Huijs
E-mail : margot.huijsprovincie-
utrecht.nl
@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 2843
Bijlage(n) : geen

Onderwerp: Subsidieverzoek Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement

Voorgestelde behandeling: ter advisering

Geachte dames en heren,

Inleiding

Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement heeft GS verzocht om toekenning van € 300.000,- voor de aanschaf van de collectie Perlee. De aanvraag betreft de belangrijkste collectie draaiorgels in ons land. Eigenaar is de Amsterdamse familie Perlee, die het oudste Nederlandse bedrijf voor verhuur van draaiorgels exploiteert. De collectie omvat zo'n twaalf orgels, waarvan acht pierementen als kerncollectie kunnen worden beschouwd. Twee daarvan zijn al enige tijd in bruikleen bij Museum Speelklok.

In verband met schulden en een dreigend faillissement van de firma Perlee, moest met spoed een beslissing vallen over de toekomst van de collectie. Verkoop ervan was hoe dan ook noodzakelijk. De familie en Museum Speelklok stelden alles in het werk om een door schuldeisers afgedwongen verkoop via de markt te voorkómen. Dan zou deze zeer Hollandse collectie pierementen uiteenvallen en zouden de topstukken naar Amerika of Rusland verhuizen, dus ook de topstukken die Museum Speelklok in bruikleen had. Met name rijke Amerikanen proberen deze al jaren te kopen. Vanwege de precare situatie werd de potentiële geldgevers dringend om strikte vertrouwelijkheid verzocht.

In het kader van deze actie hebben de familie Perlee en Museum Speelklok een onafhankelijke commissie van drie Nederlandse topdeskundigen ingesteld die de waarde van de collectie heeft bepaald op € 1.270.000,-. (Bij eerdere schatting is uitgegaan van € 1.5 mln.) Echter: het museum wil en kan die verplichting uiteraard alléén aangaan als zekerheid bestaat over de dekking van het totale geraamde bedrag.

Aanleiding

Het dreigende faillissement van de firma Perlee die daardoor genoodzaakt werd de bijzondere collectie draaiorgels van de hand te doen.

Voorgeschiedenis

De firma Perlee (sinds 1875) had de belangrijkste collectie draaiorgels van Nederland. De draaiorgelbranche is echter al jaren op zijn retour. Veel verhuurbedrijven zijn reeds verdwenen. De firma Perlee kwam eveneens in financiële problemen. De firma heeft de collectie te koop aangeboden aan Museum Speelklok. Gezien het belang van behoud van deze collectie voor Nederland heeft het Museum GS gevraagd om een bijdrage. Op 4 maart jl. hebben GS zich in principe akkoord verklaard met subsidieverlening van € 300.000,- onder voorwaarde dat de gemeente Utrecht eenzelfde bedrag

zou subsidiëren en dat PS zou instemmen met deze subsidieverstrekking. Daarop hebben de firma Perlee en Museum Speelklok op 19 maart jl. een strikt vertrouwelijke overeenkomst getekend voor eigendomsoverdracht van de collectie aan het museum. Het Museum is voornemens deze aankoop begin mei openbaar te maken en de subsidieverstrekkers te bedanken.

Essentie / samenvatting:

Hier is sprake van een incidentele subsidie, waarvoor geen beleidskader op het vlak van cultuur bestaat. Deze kan worden verstrekt conform artikel 4 Algemene subsidieverordening provincie Utrecht 1998 lid 2 sub b als de Statencommissie een positief advies verstrekt. Gelet op het belang van deze collectie voor Nederland en Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement in het bijzonder wordt uw Statencommissie dan ook verzocht positief te adviseren inzake subsidieverstrekking van € 300.000,- aan Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement voor aanschaf van de collectie Perlee.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

- Op peil houden en uitbreiden van de collectie van Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement;
- Versterking van de toppositie van dit museum;
- Behoud van de draaiorgelcultuur en –geschiedenis voor Nederland.

Financiële consequenties

Het dekkingsplan voor de aankoop ziet er als volgt uit:

- Eigen bijdrage museum (Vriendenstichting en BankGiroLoterij)	€ 345.000
- Provincie Utrecht	€ 300.000
- Gemeente Utrecht	€ 300.000
- Prins Bernhard Cultuurfonds	€ 75.000
- Mondriaan Stichting	€ 250.000

De bijdrage van de gemeente Utrecht is intussen hard. Met een eerste bedrag van € 550.000,- kan het faillissement en het gevaar van gedwongen verkoop via de markt worden afgewend. Door voorfinanciering uit eigen middelen in combinatie met bijdragen van Vriendenstichting en een van de fondsen, kan het Museum dit bedrag op korte termijn vrijmaken.

Voorgesteld wordt de bijdrage ten laste te brengen van het Schatkamerbudget.

Vervolgprocedure/voortgang

Het Museum ontvangt de subsidiebeschikking na advisering door uw Statencommissie. De aankoop van de Perlee-collectie zal dan inmiddels in de openbaarheid zijn gebracht.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Uw Statencommissie wordt verzocht positief te adviseren betreffende de bestemming van € 300.000,- uit het budget Utrechtse Schatkamer aan Nationaal Museum van Speelklok tot Pierement voor aankoop van de collectie Perlee.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, drs. H.H. Sietsma